

Suvestinė redakcija nuo 2023-07-28

Nutarimas paskelbtas: TAR 2015-09-23, i. k. 2015-14120

Nauja redakcija nuo 2021-01-01:

Nr. [O3E-1582](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29347

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

NUTARIMAS

DĖL INVESTICIJŲ GRAŽOS NORMOS NUSTATYMO METODIKOS PATVIRTINIMO

2015 m. rugsėjo 22 d. Nr. O3-510

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 11 dalies 6 punktu, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo 9 straipsnio 4 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 68 straipsnio 1–3 dalimis, Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 32 straipsnio 1–3 dalimis, 33 straipsnio 8 dalies 3 punktu ir 9 dalies 3 punktu bei Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekso 30 straipsnio 9 dalimi, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) nutaria:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [O3E-1070](#), 2023-07-27, paskelbta TAR 2023-07-27, i. k. 2023-15317

Patvirtinti Investicijų gražos normos nustatymo metodiką (toliau – Metodika) (pridedama).

Pastraipos pakeitimai:

Nr. [O3E-1070](#), 2023-07-27, paskelbta TAR 2023-07-27, i. k. 2023-15317

Komisijos pirmininkė

Inga Žilienė

PATVIRTINTA
Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės
komisijos
2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. O3-510
(Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos
2020 m. gruodžio 31 d. nutarimo Nr. O3E-1582
redakcija)

INVESTICIJŲ GRAŽOS NORMOS NUSTATYMO METODIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Investicijų gražos normos nustatymo metodika (toliau – Metodika) reglamentuoja asmenų, vykdančių veiklą gamtinių dujų, centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų, elektros energetikos, šilumos gamybos ir (ar) tiekimo, karšto vandens tiekimo, geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo, keleivių ir transporto priemonių perkėlimo keltais per Kuršių marias (per Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatoriją) į (iš) Kuršių neriją sektoriuose bei regioninių atliekų tvarkymo centrų ir bendro atliekų deginimo įrenginio ir (ar) atliekų deginimo įrenginio valdytojų ir kuriai taikomos valstybės reguliuojamos kainos (toliau kartu – Ūkio subjektai), investicijų gražos normos nustatymo reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-340](#), 2023-03-30, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05882

2. Metodikos tikslas – nustatyti aiškiai apibrėžtus, skaidrius, nediskriminuojančius investicijų gražos normos nustatymo kriterijus ir tvarką.

3. Metodika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymu, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymu, Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymu, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymu, Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodeksu, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymu, Šilumos kainų nustatymo metodika, patvirtinta Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) 2009 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-96 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos“, Karšto vandens kainų nustatymo metodika, patvirtinta Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) 2009 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. O3-106 „Dėl Karšto vandens kainų nustatymo metodikos“, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, patvirtinta Tarybos 2006 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3-92 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“, Keleivių ir transporto priemonių perkėlimo keltais per Kuršių marias (per Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatoriją) į (iš) Kuršių neriją didžiausių tarifų nustatymo metodika, patvirtinta Komisijos 2012 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. O3-106 „Dėl Keleivių ir transporto priemonių perkėlimo keltais per Kuršių marias (per Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatoriją) į (iš) Kuršių neriją didžiausių tarifų nustatymo metodikos patvirtinimo“, Komunalinių atliekų tvarkymo regioninės kainos nustatymo metodika, patvirtinta Tarybos 2022 m. gruodžio 30 d. nutarimu Nr. O3E-1804 „Dėl Komunalinių atliekų tvarkymo regioninės kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“, Po rūšiavimo likusių, perdirbti ir pakartotinai panaudoti netinkančių energetinę vertę turinčių komunalinių atliekų deginimo vienos tonos įkainio viršutinės ribos nustatymo metodika, patvirtinta Tarybos 2022 m. gruodžio 30 d. nutarimu Nr. O3E-1803 „Dėl Po rūšiavimo likusių, perdirbti ir pakartotinai panaudoti netinkančių energetinę vertę turinčių komunalinių atliekų deginimo vienos tonos įkainio viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“, ir kitais teisės aktais.

Punkto pakeitimai:

4. Metodikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Metodikos 3 punkte nurodytuose teisės aktuose.

II SKYRIUS INVESTICIJŲ GRAŽOS NORMOS NUSTATYMO KRITERIJAI

5. Investicijų gražos norma nustatoma kaip vidutinė svertinė kapitalo kaina pagal formulę:

$$r = WACC = R_d \times W_D + R_e \times \frac{1}{1 - m} \times W_E$$

čia:

r – protingumo kriterijų atitinkanti investicijų gražos norma, proc.;

$WACC$ – vidutinė svertinė kapitalo kaina, proc.;

W_D – skolinto kapitalo dalis kapitalo struktūroje (finansavimo skolintomis lėšomis dalis), vieneto dalimis – 0,5;

W_E – nuosavo kapitalo dalis kapitalo struktūroje (finansavimo nuosavomis lėšomis dalis), vieneto dalimis – 0,5;

R_d – skolinto kapitalo kaina, proc.;

R_e – nuosavo kapitalo graža, proc.;

m – Lietuvoje taikomas pelno mokesčio tarifas, vieneto dalimis.

6. Jeigu ūkio subjektas turi ilgalaikių paskolų, skolinto kapitalo kaina nustatoma pagal formulę:

$$R_d = R_{df} + R_{skr} + SKP$$

Čia:

R_d – skolinto kapitalo kaina, proc.;

R_{df} – Ūkio subjekto faktinės paskolų litais ir (arba) eurai, kurių trukmė ilgesnė nei vieneri metai, likučio palūkanų normos svertinis vidurkis, kuris negali būti didesnis nei to paties laikotarpio Lietuvos banko skelbiamų nefinansinėms korporacijoms (bendrovėms) suteiktų paskolų eurai, kurių trukmė ilgesnė nei vieneri metai, likučių palūkanų normų vidurkis;

R_{skr} – efektyvaus skolinimosi skatinimo riba, nustatoma pagal Metodikos 7 punktą;

SKP – skolinto kapitalo priedas, nustatomas pagal Metodikos 6.3 papunktį.

6.1. Skolinto kapitalo kaina (palūkanų norma, už kurią Ūkio subjektas gali gauti ilgalaikę paskolą), proc., atitinka Ūkio subjekto faktinės paskolų litais ir (arba) eurai, kurių trukmė ilgesnė nei vieneri metai, likučio palūkanų normos svertinį vidurkį:

6.1.1. gamtinių dujų, centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų, elektros energetikos sektoriuose – paskutinių dvylikos mėnesių, prieš Tarybai nustatant skolinto kapitalo kainą;

6.1.2. šilumos gamybos ir (ar) tiekimo, karšto vandens tiekimo sektoriuose – dvylikos paskutinių mėnesių, einančių du mėnesiai iki šilumos bazinės kainos, perskaičiuotų šilumos kainų dedamųjų ir (ar) karšto vandens kainos dedamųjų projekto pateikimo;

6.1.3. geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo sektoriuje – dvylikos paskutinių mėnesių, einančių du mėnesiai iki geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų, perskaičiuotų geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo kainų projekto pateikimo;

6.1.4. keleivių ir transporto priemonių perkėlimo keltais per Kuršių marias (per Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatoriją) į (iš) Kuršių neriją sektoriuje – dvylikos paskutinių mėnesių, einančių du mėnesiai iki didžiausio tarifo, perskaičiuoto didžiausio tarifo projekto pateikimo;

6.1.5. regioninių atliekų tvarkymo, bendro atliekų deginimo ir (ar) atliekų deginimo sektoriuose – dvylikos paskutinių mėnesių, einančių du mėnesiai iki regioninės kainos, komunalinių atliekų deginimo vienos tonos įkainio viršutinės ribos, perskaičiavimo kainos projekto pateikimo.

6.2. Ūkio subjekto faktinė ir Tarybos nustatyta skolinto kapitalo kaina, proc., negali viršyti to paties laikotarpio Lietuvos banko skelbiamų nefinansinėms korporacijoms (bendrovėms) suteiktų paskolų eurai, kurių trukmė ilgesnė nei vieneri metai, likučių palūkanų normų vidurkio, išskyrus atvejus, numatytus 6.3 papunktyje. Tuo atveju, jeigu elektros energijos, pagamintos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius, sektoriui Taryba vertina vidutinę svertinę kapitalo kainą, faktinio skolinto kapitalo kaina skaičiuojama kaip elektros energetikos sektoriaus faktinio skolinto kapitalo kainos svertinis vidurkis.

6.3. Skolinto kapitalo priedas, lygus iki 1 procentinio punkto dydžiui, gali būti skiriamas, kai Ūkio subjektas Tarybai pagrindžia, kad:

6.3.1. Ūkio subjektas atlieka investicijas, vykdydamas specialiuosius teisinius įpareigojimus, kylančius iš teisinio reguliavimo ir įgyvendinant Valstybės ilgalaikės raidos strategijoje ir Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje numatytus valstybės energetikos politikos tikslus ir uždavinius ir Ūkio subjektas minėtas investicijas finansuoja skolintu kapitalu, įkeisdamas ar kitaip apsunkindamas Ūkio subjektui priklausančio didelės vertės komercinio turto panaudojimą komerciniams tikslams (pavyzdžiui, skolinimuisi komerciniams projektams) arba skolinto kapitalo naudojimas minėtoms investicijoms reikšmingai riboja Ūkio subjekto galimybes rinkos sąlygomis skolintis nereguliuojamos komercinės veiklos strateginiams tikslams ir uždaviniams įgyvendinti;

6.3.2. Ūkio subjekto faktinė skolinto kapitalo kaina yra daugiau nei du kartus didesnė nei Lietuvos banko skelbiamų nefinansinėms korporacijoms (bendrovėms) suteiktų paskolų litais (iki 2014 m. gruodžio 31 d.) ir eurai (nuo 2015 m. sausio 1 d.), kurių trukmė ilgesnė nei 1 metai, likučių palūkanų normų vidurkis, o bendras Ūkio subjekto faktinių ilgalaikių paskolų, gautų iš finansų rinkos dalyvių, turinčių licenciją ar leidimą, išduoto Lietuvos Banko, likutis paskutinio mėnesio, už kurį yra teikiama informacija pagal Metodikos priedą, pabaigai yra didesnis nei 50 proc. ir skolinto kapitalo dalis faktinėje Ūkio subjekto kapitalo struktūroje sudaro daugiau kaip 50 proc.;

6.3.3. Ūkio subjekto faktinė skolinto kapitalo kaina yra daugiau nei 1 procentiniu punktu didesnė nei Lietuvos banko skelbiamų nefinansinėms korporacijoms (bendrovėms) suteiktų paskolų litais (iki 2014 m. gruodžio 31 d.) ir eurai (nuo 2015 m. sausio 1 d.), kurių trukmė ilgesnė nei 1 metai, likučių palūkanų normų vidurkis, o bendras Ūkio subjekto faktinių ilgalaikių paskolų, gautų iš finansų rinkos dalyvių, turinčių licenciją ar leidimą, išduoto Lietuvos Banko likutis paskutinio mėnesio, už kurį yra teikiama informacija pagal Metodikos priedą, pabaigai yra didesnis nei 70 proc., ir skolinto kapitalo dalis faktinėje Ūkio subjekto kapitalo struktūroje sudaro daugiau kaip 50 proc.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03E-340](#), 2023-03-30, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05882

7. Jeigu Ūkio subjekto faktinė ilgalaikių paskolų palūkanų norma yra mažesnė nei Lietuvos banko skelbiamų nefinansinėms korporacijoms (bendrovėms) suteiktų paskolų litais (iki 2014 m. gruodžio 31 d.) ir eurai (nuo 2015 m. sausio 1 d.), kurių trukmė ilgesnė nei vieneri metai, likučių palūkanų normų vidurkis:

7.1. Ūkio subjektui, vykdančiam veiklą gamtinių dujų, centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų, ir (ar) elektros energetikos sektoriuose skolinto kapitalo kaina padidinama dalimi, kuri lygi skirtumui tarp vidutinės svertinės skolinto kapitalo kainos, suskaičiuotos kaip atitinkamo sektoriaus, kuriame Ūkio subjektas vykdo veiklą, svertinis vidurkis, nevertinant tarptautinių finansų institucijų, kurių narė yra Lietuva ir kurių sąrašas yra skelbiamas Lietuvos Respublikos finansų ministerijos tinklalapyje (<https://finmin.lrv.lt/lt/es-ir-tarptautinis-bendradarbiavimas/tarptautines-finansu-institucijos>) suteiktų paskolų ir Ūkio subjekto faktinės skolinto kapitalo kainos (efektyvaus skolinimosi skatinimo riba). Efektyvaus skolinimosi skatinimo riba skaičiuojama tik tuo atveju, kai Ūkio subjekto faktinė skolinto kapitalo kaina yra mažesnė nei vidutinė skolinto kapitalo kaina, suskaičiuota kaip atitinkamo sektoriaus, kuriame Ūkio subjektas vykdo veiklą, svertinis vidurkis, nevertinant investicinių bankų suteiktų paskolų;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [03E-1070](#), 2023-07-27, paskelbta TAR 2023-07-27, i. k. 2023-15317

7.2. Ūkio subjektui, vykdančiam veiklą šilumos gamybos ir (ar) tiekimo, karšto vandens tiekimo, geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo, keleivių ir transporto priemonių perkėlimo keltais per Kuršių marias (per Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatoriją) į (iš) Kuršių neriją, regioninių atliekų tvarkymo, bendro atliekų deginimo ir (ar) atliekų deginimo sektoriuose skolinto kapitalo kaina padidinama dalimi, kuri lygi skirtumui tarp atitinkamos paslaugos kainos ar viršutinės ribos nustatymo, ar didžiausio tarifo derinimo projekto pateikimo Tarybai metu Europos pinigų rinkos instituto (angl. European Money Markets Institute) tinklapyje paskelbtos mėnesio pirmos darbo dienos 6 mėnesių EURIBOR indekso reikšmės ir Ūkio subjekto faktinės skolinto kapitalo kainos (efektyvaus skolinimosi skatinimo riba). Efektyvaus skolinimosi skatinimo riba skaičiuojama tik tuo atveju, kai Ūkio subjekto faktinė skolinto kapitalo kaina yra mažesnė nei 6 mėnesių EURIBOR indekso reikšmė (neigiama EURIBOR indekso reikšmė prilyginama nuliui).

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-340](#), 2023-03-30, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05882

8. Jeigu Ūkio subjektas neturi ilgalaikių paskolų:

8.1. gamtinių dujų, centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų, elektros energetikos sektoriuose skolinto kapitalo kaina skaičiuojama kaip energetikos sektoriaus, kuriame Ūkio subjektas vykdo veiklą, skolinto kapitalo kainos svertinis vidurkis, netaikant Metodikos 7 punkto nuostatų;

8.2. šilumos gamybos ir (ar) tiekimo, karšto vandens tiekimo, geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo, keleivių ir transporto priemonių perkėlimo keltais per Kuršių marias (per Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatoriją) į (iš) Kuršių neriją, regioninių atliekų tvarkymo, bendro atliekų deginimo ir (ar) atliekų deginimo sektoriuose skolinto kapitalo kaina skaičiuojama kaip atitinkamos paslaugos kainos ar viršutinės ribos nustatymo, ar didžiausio tarifo derinimo projekto pateikimo Tarybai metu Europos pinigų rinkos instituto (angl. European Money Markets Institute) tinklapyje paskelbta mėnesio pirmos darbo dienos 6 mėnesių EURIBOR indekso reikšmė (neigiama EURIBOR indekso reikšmė prilyginama nuliui).

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-340](#), 2023-03-30, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05882

9. Nuosavo kapitalo grąža, proc., taikytina reguliavimo tikslams ateinančiu reguliavimo periodu, nustatoma pagal formulę:

$$R_e = R_f + \beta \times R_{erp}$$

čia:

R_f – nerizikingų investicijų grąžos norma, proc.;

R_{erp} – nuosavybės rizikos priedas, proc.;

β – santykinis rizikos matmuo, atspindintis ūkio šakos rizikingumo lygį, palyginti su bendru šalies ūkio rizikingumu (svertinė β).

9.1. nerizikingų investicijų grąžos norma atitinka 10 metų ir artimos trukmės (t. y., ne trumpesnės nei 3468 dienų) (toliau – Bazinis laikotarpis) Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių (toliau – VVP) eurais aukcionų, vykusių per paskutinius dvylika mėnesių iki einamųjų metų liepos 1 d., proc., vidutinio svertinio pelningumo (pagal patenkintas paraiškas) aritmetinį vidurkį, proc. Jei per paskutinius 12 mėnesių iki einamųjų metų liepos 1 d. nebuvo Lietuvos Respublikos VVP aukcionų, kuriuose buvo patenkintos Bazinio laikotarpio VVP paraiškos, nerizikingų investicijų grąžos norma atitinka artimiausios trukmės Baziniam laikotarpiui (Bazinis laikotarpis mažinamas vienerių metų intervalu t. y. pirmu etapu vertinama 9 metų ir artimos trukmės, jei nebuvo tokio laikotarpio paraiškų tuomet vertinama 8 metų ir artimos trukmės ir t. t. kol atrandami įvykę aukcionai) Lietuvos Respublikos VVP eurais aukcionų, vykusių per

paskutinius 12 mėnesių iki einamųjų metų liepos 1 d., proc., vidutinio svertinio pelningumo (pagal patenkintas paraiškas) aritmetinį vidurkį, proc.;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-1070](#), 2023-07-27, paskelbta TAR 2023-07-27, i. k. 2023-15317

9.2. skaičiuojant investicijų grąžą, taikomas 5% nuosavybės rizikos priedas;

9.3. santykinis rizikos matmuo, atspindintis ūkio šakos rizikingumo lygį, palyginti su bendru šalies ūkio rizikingumu (svertinė β), kuris apskaičiuojamas pagal formulę:

$$\beta = \beta_U \times \left(1 + \left((1 - m) \times \left(\frac{W_D}{W_E} \right) \right) \right),$$

čia:

β_U – atitinkamo sektoriaus finansinio sverto neturinti beta (angl. *asset beta*), vieneto dalimis;

β – atitinkamo sektoriaus finansinį svertą turinti beta (angl. *equity beta*) optimaliam skolinto ir nuosavo kapitalo santykiui, vieneto dalimis;

W_D/W_E – Tarybos nustatytas skolinto ir nuosavo kapitalo santykis vieneto dalimis, (esant 50/50 santykiui $W_D/W_E = 1$);

m - Lietuvoje taikomas pelno mokesčio tarifas, vieneto dalimis.

Finansinio sverto neturinti beta β_U nustatoma naudojant:

9.3.1. gamtinių dujų perdavimo, suskystintų gamtinių dujų pakartotinio dujinimo, laikymo veiklą vykdančioms Ūkio subjektams bei nustatant biodujų supirkimo į gamtinių dujų sistemas tarifus – naudojant gamtinių dujų perdavimo veiklos finansinio sverto neturinčios beta (β_U) aritmetinį vidurkį, apskaičiuotą pagal Europos energetikos reguliuotojų tarybos (toliau – CEER) kasmet rengiamoje ataskaitoje skelbiamus duomenis (nevertinant Lietuvos duomenų) (*CEER ataskaitoje nurodyta kaip „ $a\beta = e\beta/[1+(1-t)*(D/E)]$ “*);

9.3.2. gamtinių dujų skirstymo, centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų veiklą vykdančioms Ūkio subjektams – naudojant gamtinių dujų skirstymo veiklos finansinio sverto neturinčios beta (β_U) aritmetinį vidurkį, apskaičiuotą pagal Europos energetikos reguliuotojų tarybos (toliau – CEER) kasmet rengiamoje ataskaitoje skelbiamus duomenis (nevertinant Lietuvos duomenų) (*CEER ataskaitoje nurodyta kaip „ $a\beta = e\beta/[1+(1-t)*(D/E)]$ “*);

9.3.3. elektros energetikos perdavimo veiklą vykdančioms Ūkio subjektams, Ūkio subjektams, Elektros energetikos įstatymo tvarka pripažintiems turinčiais didelę įtaką elektros energetikos rinkose, išskyrus Ūkio subjektus, nurodytus 9.3.5 papunktyje, taip pat Ūkio subjektams, teikiantiems paslaugas, įtvirtintas Elektros energetikos įstatymo 67 straipsnio 1¹, 1² ir 1³ dalyse, Ūkio subjektams, teikiantiems viešuosius interesus atitinkančias paslaugas Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme nustatyta tvarka, išskyrus elektros energijos, pagamintos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius, Taryba nustato vidutinę svertinę kapitalo kainą vadovaudamasi elektros energetikos perdavimo veiklos finansinio sverto neturinčios beta (β_U) aritmetiniu vidurkiu, apskaičiuotu pagal CEER kasmet rengiamoje ataskaitoje skelbiamus duomenis (nevertinant Lietuvos duomenų) (*CEER ataskaitoje nurodyta kaip „ $a\beta = e\beta/[1+(1-t)*(D/E)]$ “*);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-1148](#), 2022-08-25, paskelbta TAR 2022-08-25, i. k. 2022-17545

9.3.4. Elektros energijos gamybos, panaudojant atsinaujinančius energijos išteklius, veiklai – naudojant Europos valstybių žaliosios ir atsinaujinančios energijos (angl. *Green and renewable energy*) veiklos finansinio sverto neturinčios beta (β_U) aritmetinį vidurkį, nustatytą viešai prieinamoje A. Damodaran duomenų bazėje;

9.3.5. elektros energetikos skirstymo, visuomeninio tiekimo veiklą vykdančioms Ūkio subjektams, taip pat ūkio subjektams, pripažintiems turinčiais didelę įtaką elektros energijos nepriklausomo tiekimo rinkose – naudojant elektros energetikos skirstymo veiklos finansinio sverto neturinčios beta (β_U) aritmetinį vidurkį, apskaičiuotą pagal Europos energetikos reguliuotojų tarybos (toliau – CEER) kasmet rengiamoje ataskaitoje skelbiamus duomenis (nevertinant Lietuvos duomenų) (*CEER ataskaitoje nurodyta kaip „ $a\beta = e\beta/[1+(1-t)*(D/E)]$ “*);

9.3.6. šilumos gamybos, išskyrus Metodikos 9.3.7 papunktį, ir (ar) tiekimo, karšto vandens tiekimo, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo veiklą vykdančiams Ūkio subjektams ir regioninių atliekų tvarkymo centrams – naudojant Europos valstybių komunalinių paslaugų veiklą finansinio svorto neturinčios beta (β_U) aritmetinį vidurkį, nustatytą viešai prieinamoje A. Damodaran duomenų bazėje;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-340](#), 2023-03-30, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05882

9.3.7. šilumos gamybos, panaudojant atsinaujinančius energijos išteklius, nepanaudotą (atliekinę) šilumą, veiklai, taip pat bendro atliekų deginimo įrenginio ir (ar) atliekų deginimo įrenginio valdytojų, nepriklausomų šilumos gamintojų ir šilumos tiekėjų šilumos gamybos šaltiniuose pagaminamos ir šilumos aukciono būdu parduodamos šilumos veiklai (nepriklausomai nuo šilumos gamybai naudojamo kuro rūšies) – naudojant Europos valstybių žaliosios ir atsinaujinančios energijos (angl. *Green and renewable energy*) veiklos finansinio svorto neturinčios beta (β_U) aritmetinį vidurkį, nustatytą viešai prieinamoje A. Damodaran duomenų bazėje;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-944](#), 2021-07-29, paskelbta TAR 2021-07-30, i. k. 2021-16798

Nr. [O3E-340](#), 2023-03-30, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05882

9.3.8. Ūkio subjektams, vykdančioms keleivių ir transporto priemonių perkėlimo keltais per Kuršių marias (per Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatoriją) į (iš) Kuršių neriją veiklą – naudojant Europos valstybių transporto paslaugų veiklą finansinio svorto neturinčios beta (β_U) aritmetinį vidurkį, nustatytą viešai prieinamoje A. Damodaran duomenų bazėje.

9.3.9. Tais atvejais, kai finansinio svorto neturinti beta (β_U) viešai neskelbiama, atitinkama finansinio svorto neturinti beta (β_U) gali būti skaičiuojama pagal formulę:

$$\beta_U = \beta_L / \left(1 + \left((1 - t_s) \times \left(\frac{W_D}{W_E} \right) \right) \right)$$

čia:

β_U – atitinkamo sektoriaus (veiklos) finansinio svorto neturinti beta, vieneto dalimis;

β_L – viešai skelbiama atitinkamo sektoriaus finansinį svortą turinti beta (arba aritmetinis vidurkis), vieneto dalimis;

W_D/W_E – atitinkamo duomenų šaltinio viešai skelbiamas finansinį svortą turinčios beta vidutinis skolinio ir nuosavo kapitalo santykis, vieneto dalimis;

t_s – šaltinyje nurodytas mokesčių tarifas, vieneto dalimis.

10. Investicijų projektams, įgyvendinantiems Lietuvos Respublikos klimato kaitos mažinimo, šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo, aplinkos apsaugos tikslus, nustatytus atskiriems reguliuojamiems sektoriams Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XIII-1288 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Nacionaliniame energetikos ir klimato kaitos srities veiksmų plane 2021–2030 m. ir Nacionalinėje aplinkos apsaugos strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. XII-1626 „Dėl Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos patvirtinimo“ ir prisidedantiems prie teigiamo poveikio šiuose strateginiuose dokumentuose nustatytiems rodikliams pagal atskirų sektorių kainodaros metodikas, Taryba gali skirti papildomą 1 proc. investicijų grąžos priedą. Šis priedas skiriamas pagal kriterijus ir tvarką, numatytus Tarybos patvirtintame Energetikos įmonių investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos apraše, Šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos apraše ar kituose Tarybos patvirtintuose teisės aktuose.

TAR pastaba. 10 punktas įsigalioja nuo 2021 m. rugpjūčio 1 d.

10.¹ Investicijų projektams, kuriais vystoma energetikos sektoriaus infrastruktūra ir dėl didėjančio sistemos išnaudojimo kuriama finansinė nauda infrastruktūros sistemos naudotojams,

Taryba gali skirti investicijų gražos priedą, kuris lygus pusei vidutinės metinės nustatytos finansinės naudos, bet ne didesnis nei 2 procentiniai punktai. Šis priedas skiriamas pagal kriterijus ir tvarką, numatytus Tarybos patvirtintame Energetikos įmonių investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos apraše, Šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos apraše ar kituose Tarybos patvirtintuose teisės aktuose.

Papildyta punktu:

Nr. [03E-1070](#), 2023-07-27, paskelbta TAR 2023-07-27, i. k. 2023-15317

11. Ūkio subjektui investicijų gražos norma nustatoma taikant optimalią kapitalo struktūrą. Skolinto ir nuosavo kapitalo struktūra yra laikoma optimalia, kai skolintas kapitalas sudaro 50 proc., nuosavas – 50 proc.

12. Tuo atveju, jeigu elektros energijos, pagamintos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius, sektoriui Taryba vertina vidutinę svertinę kapitalo kainą ir nustatant biudžų supirkimo į gamtinių dujų sistemas tarifus, taikoma Metodikos 11 punkte nurodyta kapitalo struktūra.

13. Investicijų gražos norma Ūkio subjektui nustatoma reguliavimo periodui, nekeičiant nustatytos kapitalo struktūros, tačiau atnaujinama kasmet atsižvelgiant į Metodikos 6–9 punktuose išdėstytas nuostatas ir jų reikšmių pokyčius bei skolinto kapitalo kainos, kuri negali viršyti Metodikos 6 punkte nurodytų reikalavimų, pokytį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03E-1070](#), 2023-07-27, paskelbta TAR 2023-07-27, i. k. 2023-15317

14. Elektros energetikos ir gamtinių dujų sektoriaus įmonėms gali būti taikomos ir kitokios reguliavimo priemonės, susijusios su investicijų gražos norma, nurodytos Tarybos patvirtintoje Investicijų projektų papildomų reguliacinių paskatų ir rizikų vertinimo metodikoje.

III SKYRIUS DUOMENŲ PATEIKIMAS IR SKELBIMAS

15. Ūkio subjektai, vykdančys veiklą gamtinių dujų, centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų, elektros energetikos sektoriuose, duomenis apie Ūkio subjekto ilgalaikių paskolų palūkanų normas faktinei skolinto kapitalo kainai nustatyti bei perskaičiuoti Tarybai pateikia pagal Metodikos priede pateikiamą lentelę kasmet iki liepos 10 d.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03E-340](#), 2023-03-30, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05882

15¹. Ūkio subjektai, vykdančys veiklą šilumos gamybos ir (ar) tiekimo, karšto vandens tiekimo, geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo, keleivių ir transporto priemonių perkėlimo keltais per Kuršių marias (per Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatoriją) į (iš) Kuršių neriją, regioninių atliekų tvarkymo, bendro atliekų deginimo ir (ar) atliekų deginimo sektoriuose, duomenis apie Ūkio subjekto ilgalaikio paskolų palūkanų normas faktinei skolinto kapitalo kainai nustatyti bei perskaičiuoti Tarybai pateikia pagal Metodikos priede pateikiamą lentelę kartu su atitinkamos paslaugos kainos ar viršutinės ribos nustatymo, ar didžiausio tarifo derinimo projektais.

Papildyta punktu:

Nr. [03E-340](#), 2023-03-30, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05882

16. Duomenys investicijų gražos normai apskaičiuoti skelbiami Tarybos interneto svetainėje kasmet iki rugpjūčio 1 d. Šilumos gamybos ir (ar) tiekimo, karšto vandens tiekimo, geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo, keleivių ir transporto priemonių perkėlimo keltais per Kuršių marias (per Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatoriją) į (iš) Kuršių neriją, regioninių atliekų tvarkymo, bendro atliekų deginimo ir (ar) atliekų deginimo sektorių atveju per 5 darbo dienas po atitinkamų rodiklių paskelbimo atitinkamose svetainėse Tarybos interneto svetainėje skelbiami Lietuvos banko skelbiamų nefinansinėms korporacijoms (bendrovėms)

suteiktų paskolų eurai, kurių trukmė ilgesnė nei vieneri metai, likučių 12 mėnesių palūkanų normų vidurkis ir mėnesio pirmos darbo dienos 6 mėnesių EURIBOR indekso reikšmė. Energetikos sektoriaus skolinto kapitalo kainos svertinio vidurkio duomenys neskelbiami jeigu tame energetikos sektoriuje veiklą vykdo vienas Ūkio subjektas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-340](#), 2023-03-30, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05882

IV SKYRIUS KONFIDENCIALIOS INFORMACIJOS APSAUGA

17. Jei Tarybai pateikiama konfidenciali informacija, ją pateikiantis Ūkio subjektas privalo konkrečiai ir aiškiai nurodyti, kuri informacija yra konfidenciali.

18. Konfidencialia negali būti laikoma informacija, kurią teisės aktai nustato kaip nekonfidencialią ir (ar) kuri nebuvo konfidenciali, ar nebuvo nurodyta kaip konfidenciali Tarybai, kai ji šią informaciją sužinojo.

19. Taryba saugo gautos konfidencialios informacijos konfidencialumą.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Ūkio subjektai, pažeidę Metodikos nuostatas, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

21. Tarybos veiksmai ar neveikimas, nustatant investicijų grąžos normą, gali būti skundžiami teisės aktų nustatyta tvarka.

Investicijų grąžos normos nustatymo
metodikos
priedas

Duomenys apie ūkio subjektą:		Duomenys apie kontaktinį asmenį:	
Pavadinimas		V., pavardė	
Kodas		Pareigos	
Buveinės adresas		Telefonas	
Telefonas		Faksas	
Faksas		El. paštas	
Tinklapis			
El. paštas			

**ILGALAIKIŲ PASKOLŲ PALŪKANŲ NORMŲ DUOMENYS INVESTICIJŲ GRĄŽOS
NORMOS SKOLINTO KAPITALO KAINAI SKAIČIUOTI**

Metai, mėnuo	Paskolos likutis mėnesio pabaigoje	Paskolos valiuta	Paskolos palūkanų norma, proc.	Grąžinimo terminas (metai, mėnuo)	Paskolos sutarties Nr., sudarymo data, paskolos teikėjas	Paskolos paskirtis
	1.	1.	1.	1.	1.	
	2.	2.	2.	2.	2.	
	...	...	...	...	...	

Pastabos:

1. Ūkio subjektai, vykdančys veiklą gamtinių dujų, centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų, elektros energetikos sektoriuose, informaciją teikia už laikotarpį nuo praėjusių ataskaitinių metų liepos 1 d. iki einamųjų metų birželio 30 d.
2. Ūkio subjektai, vykdančys veiklą šilumos gamybos ir (ar) tiekimo, karšto vandens tiekimo, geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo, keleivių ir transporto priemonių perkėlimo keltais per Kuršių marias (per Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatoriją) į (iš) Kuršių neriją, regioninių atliekų tvarkymo, bendro atliekų deginimo ir (ar) atliekų deginimo sektoriuose, informaciją teikia už laikotarpį numatytą Metodikos 6.1.2–6.1.5 papunkčiuose.

Tvirtinu:

Pareigos

Parašas

Vardas, pavardė

Priedo pakeitimai:

Nr. [O3E-340](#), 2023-03-30, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05882

Pakeitimai:

1.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nutarimas

Nr. [O3E-143](#), 2020-02-14, paskelbta TAR 2020-02-17, i. k. 2020-03429

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimo Nr. O3-510 „Dėl Investicijų grąžos normos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nutarimas

Nr. [O3E-1582](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29347

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimo Nr. O3-510 „Dėl Investicijų grąžos normos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nutarimas

Nr. [O3E-944](#), 2021-07-29, paskelbta TAR 2021-07-30, i. k. 2021-16798

Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimo Nr. O3-510 „Dėl Investicijų grąžos normos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nutarimas

Nr. [O3E-1148](#), 2022-08-25, paskelbta TAR 2022-08-25, i. k. 2022-17545

Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimo Nr. O3-510 „Dėl Investicijų grąžos normos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nutarimas

Nr. [O3E-340](#), 2023-03-30, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05882

Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimo Nr. O3-510 „Dėl Investicijų grąžos normos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nutarimas

Nr. [O3E-1070](#), 2023-07-27, paskelbta TAR 2023-07-27, i. k. 2023-15317

Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimo Nr. O3-510 „Dėl Investicijų grąžos normos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo